Gospodarstvo samostojnih demokratov.

DEMOKRATI SO PODOBNI GOSENICAM.

»Slovenski Gospodar« je že pisal o tem, kako so liberalci ali samostojni demokrati zapravili denar, ki je bil naložen v Slavenski banki. Jemali so iz banke milijone za agitacijo ob volitvah za svoje liste »Domovino« in »Jutro«, plačevali s tem denarjem svoje agitatorje in tako spravili na stotine vlagateljev ob njih denar. Glavni voditelji samostojnih demokratov: dr. Žerjav, dr. Brezigar in mariborski advokat dr. Lipold so jemali iz te banke kar na debelo stotisočake, ne da bi jim o teh svotah trebalo polagati račune. Ali je bil to njihov denar? Kaj še! To je bil denar vlagateljev. Dobili smo od več strani obupna pisma ljudi, ki so zgubili svoje vloge v demokratski Slav. banki. Navedli bomo samo nekatera:

Iz R o š p o h a pri Mariboru nam piše prijatelj: V naši občini živi pri svojih sorodnikih starček A. J., ki je pred več leti prodal v Svečini svoje posestvo. Denar je naložil v tedanjo »Marburger Eskomptebank« na Aleksandrovi cesti. (Pozneje so to banko prevzeli demokrati in jo prekrstili v »Slavensko banko«.) Ko je starček hotel pred Božičem dvigniti par stotakov za zimo, je zvedel, da je ta banka ustavila izplačila. Starček je jokal kot mali otrok. Banka, ki so jo vodili demokrati, ga je spravila ob vse. Možek je res usmiljenja vreden. G. urednik! Povejte nam imena tistih brezvestnih ljudi, ki so spravili banko na nič. Taki ljudje zaslužijo, da se jih položi na mizo in se jim naštеje dvakrat po petindvajset, potem za celo življenje vrže v zapore med navadne goljufe . . .«

Drugo pismo, ki smo ga prejeli od **Gornje Sv. Kungote**, glasi: »Na Plavču v svečinski župniji živi pošten kmet K. Posestvo je predal hčerki, oziroma zetu g. P. Tudi on je imel naloženo precej denarja v »Slavenski banki« (poprej »Marburger Eskomptebank«). Celo življenje je skrbno gospodaril, bil varčen, da si je tako za stara leta dejal nekaj na stran. In ko je g. K. nedavno prišel v banko, da mu zaračunajo obresti, je dobil odgovor: Še kapitala vam ne moremo izplačati, kamo li obresti! Moža bi skoro kap zadela od razburjenja. Banko so spravili na nič demokrati in ob denar so spravili poštene vlagatelje. Opišite to zdaj pred volitvami, da se bodo ljudje ogibali demokratov kakor garjevih ovc . . .«

Najbolj žalostna pa je usoda **služkinje Košar v Mariboru**. Stanuje pri g. Kristanu v Loški ulici. Sirota si je kot dekla celo življenje dajala na stran krvavo zaslužene krajcarje. Prihranila si je par tisoč dinarjev za stare dni. Težko je bolna. Pred letom dni je bila postrežnica pri nekem mariborskem demokratu. Ta jo je pregovoril, da je naložila svoje prihranke v demokratski »Slavenski banki«. Ta revica sedaj vije roke in v obupu, ko je ob svoj trdo in pošteno prislužen denar, kliče: »Kaj bom sedaj sirota! Delati ne morem, a gospoda me je spravila ob denar. Na občino bom prišla!«

In takih žrtev demokratske brezvestnosti in zapravljivosti je na stotine.

Demokrati pa so sedaj ob volitvah še tako drzni in nesramni, da še upajo loviti glasove med kmeti, viničarji in drugimi volilci za svojo ničvredno stranko. Ali morda gg. kandidata demokratske stranke Vračič in Šmonig teh lepih stvari ne vesta? Dobro vesta za vse to. Saj je n. pr. Šmonig doma blizu g. K. in njegovega zeta g. P. Vemo, da Šmonig sam osebno ni kriv teh nesreč. Ali stranka, pri kateri kandidira in katera ga je postavila za kandidata, je po svojih voditeljih zagrešila vse to.

Ali naj mi volilci demokrate volimo še v oblastno skupščino, da bodo gospodarili tam z našim denarjem? To bi pomenilo, da hočemo imeti kozla za vrtnarja.

Radi tega naj se noben volilec ne zmoti, da bi spustil v demokratsko skrinjico svojo krogljico!

Vsi volilci glasujmo za prvo skrinjico, t. j. za pošteno Slovensko Ljudsko Stranko!

— — —

GOSPODARSTVO SAMOSTALNIH DEMOKRATOV.

Kako samostalni demokratje znajo gospodariti z ljudskim denarjem, dokazuje Slavenska banka, ki je doživela polom. V to banko so vlagali svoj denar razni denarni zavodi in razne hranilnice v Sloveniji, ki so bile pod komando ali vsaj pod vplivom samostalnih demokratov. Vlagali so tudi svoj denar poedinci in med njimi siromaki, ki so jih privabile visoke obresti, katere so se jim obetale, ali pa mile besede demokratskih agitatorjev. Kako pa je s tem težko zasluženim slovenskim denarjem gospodarila uprava Slavenske banke, dokazujejo knjige te banke. Poprej so te knjige ostale zaprte za zunanji svet, sedaj pa, ko je prišel polom, so se morale odpreti pooblaščencem upnikov. V teh knjigah stoji zabeleženo, koliko je Slavenska banka izplačala samostalni demokratski stranki za potrebe njenih organizacij in njenih časnikov. Med drugim je v knjigah banke zapisano to-le:

1. Dr. Gregorju Žerjavu je Slavenska banka nakazala dne 15. maja 1923 2 milijona kron za politične in kulturne namene (SDS seveda).

2. Dr. Milku Brezigarju je banka isti dan nakazala tudi 2 milijona kron za propagandne namene za zavod.

Banka je ti dve nakazili dala brezpogojno in posebej določila, da ta dva gospoda o upotrebi tega denarja ne polagata nobenih računov in da denar lahko uporabita po lastni uvidevnosti.

3. Dne 15. maja so se odobrila izplačila Slavenske banke za organizacijo radikalne stranke v Sloveniji v skupnem znesku 800.000 kron.

4. Isti dan se je ugotovilo, da je dr. Branko Arko dvignil v Slavenski banki pol milijona kron za demokratsko stranko v Zagrebu.

5. Dne 24. junija 1923 je Slavenska banka nakazala dr. Franju Lipoldu pol milijona kron za kulturne in politične namene (SDS se razume). Dr. Lipold istotako ni dolžan polagati računa o uporabi tega zneska.

Tako je gospodarila Slavenska banka z v njej naloženim denarjem posameznikov in slovenskih denarnih zavodov. Slavensko banko so vodili prijatelji samostalne demokratske stranke, ki so stranki pomagali. Gospodarstvo Slavenske banke je pristen izraz gospodarstva SDS.

SDS se skuša oprati s tem, da njeni agitatorji po shodih trde, da je samostalna demokratska stranka v svoje strankarske namene prejeti denar vrnila! Naj pove, komu ga je vrnila in kdaj ga je vrnila, naj pokaže pobotnice in pove, kje je tisti »vrnjeni« denar vknjižen! Toda SDS — molči!

Kdor torej hoče, da bi samostalna demokratska stranka gospodarila na enak ali podoben način tudi v oblastni skupščini, ta naj voli kandidate te stranke!

— — —

Slovenci! Ali naj bomo v lastni državi — hlapci! Žerjav nas po svoji demokratski stranki hoče napraviti za hlapce Beograda, Pucelj s svojo radičevščino pa za hlapce Zagreba! Slovenska ljudska stranka pa pravi: Slovenec bodi na svoji zemlji svoj gospod! — Zato volimo vsi SLS v 1. skrinjico! Kandidati se sramujejo svojih strank in svoje liste! Roškar, radičevec v ljutomerskem okraju, je na volilnem sestanku obsodil postopanje svojega voditelja Puclja, obenem pa se sramoval Radiča, češ, da ni voditelj slovenskih radičevcev. — Nosilec demokratske liste v Mariboru, je izjavil, če bi prej vedel, bi sploh ne šel z demokrati. Od kandidatov na Lipovčevi listi v ljutomerskem okraju, so že nekateri podali preklic in na shodih agitirajo proti — lastni listi. In volilci, vi pa naj zdaj take liste volite? Volimo vsi samo SLS v PRVO skrinjico!

Poročila S. L. S.

Kdo je izdajalec slovenskega naroda? Ni nas dr. Korošec prodal Srbom, pač pa nas je Žerjav izdal, izdal pa tudi Pucelj, ki je šel za hlapca v Beograd in v Zagreb. Ravno tako bo tisti izdajalec slovenskega naroda, kdor stranko Žerjava ali Puclja volil! Stranka slovenskega naroda je SLS. Volite vsi v PRVO skrinjico!

— — —

VELIČASTEN SHOD SLS V MARIBORU.

V petek zvečer se je vršil v Zadružni gospodarski banki shod SLS, kateremu po veličastnem poteku v Mariboru še ni bilo enakega. V razmeroma mali dvorani se je zbrala množica 1500 samih naših odločnih pristašev, ki so navdušeno odobravali govore dr. Korošca, dr. Leskovarja, dr. Jerovška in poslanca Žebota. Zborovanje je pokazalo, da ima tudi v mestu Mariboru SLS ogromno večino volilcev za seboj ter pri volitvah edino ona lahko računa na zmago, dočim v Mariboru vse druge skupine ne pridejo v poštev.

Kot prvi govornik je burno pozdravljen nastopil dr. K o r o š e c. V svojem govoru je podal pregled o naši zunanji politiki, katero so radikalski zunanji ministri tako zavozili, da se nahajamo v težki zagati; potem je prešel na naš notranji položaj; o vabilu predsednika sedanje vlade Uzunoviča, naj vstopi SLS v vlado, je izjavil: »Mi smo načelno za to, da vstopimo v vlado, toda samo pod pogojem, da s svojim vstopom v vlado koristimo svojemu narodu, ne pa samo posameznim osebam, ki bi slučajno postale ministri. Ako naša stranka vstopi v vlado, se mora v Sloveniji poznati, da je sedaj v vladi stranka, ki ima zaupanje celega naroda. Samo zavoljo lepšega, kakor sta to storila lahkomiselno, kadarkoli sta bila povabljena v vlado, dr. Žerjav in Pucelj, pa mi ne gremo v vlado. O prodaji katerekoli točke našega programa ob tej priliki pa ne dopuščamo nobenega govora.« — O volitvah v oblastno skupščino je dr. Korošec dejal: »Brez vsakega dvoma je, da bo SLS dobila na Kranjskem in Štajerskem večino. Navzlic temu pa prosim naše pristaše, da ne omagajo v volilni agitaciji, ampak naj skrbe, da bo udeležba pri volitvah z naše strani čimbolj častna. Ako bo napredovala stranka, ki hodi po Sloveniji pod hrvatskim klobukom, se bodo veselili Hrvati in se smejali naši naivnosti. Ako bodo pri nas pridobile stranke, ki se odrekajo slovenstvu, se bo smejal Belgrad in se bo redil njegov centralizem. Ako pa napredujemo mi, ako napreduje stranka slovenskega ljudstva, potem bosta Zagreb in Belgrad rekla: Slovenci so neupogljivi! Slovenci se ne prodajajo nikomur! Treba je njihove zahteve upoštevati in uvaževati! SLS ne bo pozabila na meščane in na vaščane, na kmeta, na delavca, na obrtnika, na trgovca. Stranka slovenskega ljudstva bo delala za ves svoj narod in zato naj volitve tudi tako izpadejo, da se bo lahko reklo: Ves narod je pod zastavo SLS!«

Med viharnim odobravanjem, ki je sledilo govoru dr. Korošca, je nastopil kot drugi govornik mariborski župan dr. L e s k o v a r. Bavil se je v svojem govoru z vsemi 4 strankami, ki kandidirajo v Mariboru. Ko se je lotil socialdemokratske stranke, so skušali nekateri najeti socialisti delati medklice, pa so bili kmalu postavljeni na hladno.

Za tem je govoril dr. J e r o v š e k, ki je razkrinkal mariborske demokrate in narodne socialiste, ki rušijo gospodarstvo mariborske občine.

Poslanec Ž e b o t je pozival nato navzoče, naj delajo in agitirajo od moža do moža, od hiše do hiše.

Poslanec Vesenjak je končno zaključil krasno uspelo zborovanje.

— — —

Lepi volilni shodi v lenarčkem okraju so se vršili dne 16. t. m. pri Sv. Ani, Sv. Trojici in Sv. Juriju. Na vseh treh shodih so govorili: poslanec Ž e b o t in kandidata gg. župan Poljanec in kmet Roškar. Pri Sv. Trojici je govoril tudi župnik Gomilšek. Pri Sv. Ani se je za Vračičevega patrona dr. Gorišeka zavzemal neki Seifried, ki pa so ga domačini takoj postavili na hladno. Proklinjal je, da se je kar treslo, a nihče se ni zmenil zanj. Med našimi Anovčani je navdušenje za zmage naše stranke veliko. Možje in fantje bodo storili vse, da bo naša prva skrinjica polna volilnih krogljic. Pri Sv. Trojici, kjer ima advokat dr. Gorišek nosilca svoje liste Vračiča, je ogromna večina ljudi proti demokratom. Zborovanje je bilo tako lepo, kakor še malo katero dosedaj. Mladeniči in možje so slovesno obljubili, da bodo cel teden šli od hiše do hiše, samo da zbrišejo madež iz naše fare, da demokratska Gorišekova stranka ne zmaga. Enako navdušenje je vladalo na shodu pri Sv. Juriju v Slov. gor. Cela fara, tudi žene in dekleta, tekmujejo v agitaciji od volilca do volilca. Nedelja, dne 23. januarja, bo sodni dan za demokrate v tem okraju, osobito za njih voditelja dr. Milana Gorišeka. Vsi pošteni volilci bodo volili samo pryo škrinjico!

Ptujsko polje navdušeno sprejema g. dr. A. Korošca! Pretekli četrtek je nameraval dr. Korošec sestanek v Cirkovcah in zvečer pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Sestanki so se izpremenili v sijajne manifestacije ljudstva za voditelja in za Slovensko Ljudsko Stranko. Posebno v Cirkovcih je bil obisk velikanski in možje in mladeniči so iskreno, možato in navdušeno pozdravljali dr. Korošca in pritrjevali njegovim izvajanjem. Tudi pri Sv. Lovrencu je bil obisk zelo velik in razpoloženje volilcev izborno. Pokvariti utisa ni mogel poizkus par kričačev iz drugih krajev, ki bi radi delali zgago. Za dr. Korošcem je govoril v obeh krajih tudi poslanec Ivan Vesenjak. S posebnimi rezolucijami so izrazili volilci dr. Korošcu in Jugoslovanskemu klubu zahvalo in zaupanje ter povdarili, da ne bodo pri sedanjih volitvah le samo glasovali, temveč bodo tudi navdušeno delovali za sijajno zmago Slovenske Ljudske Stranke. Mi smo ponosni na naše zavedne in odločne pristaše na Ptujskem polju.

Volilno gibanje v ormožkem okraju. Ormožki okraj je že pri zadnjih volitvah pokazal, da stoji po svoji ogromni večini v taboru SLS Naša stranka je dobila okrog 2640 glasov, demokrati 470, Pucelj 210, Radič 240, vsi drugi pa (saj je bilo 14 škrinjic) okrog 100 glasov. Pri teh volitvah bodo samo 4 škrinjice in sicer naša SLS, SDS, SKS in socijalisti. Volilni izgledi drugih strank pa so še slabši, kakor pri zadnjih volitvah in čeravno so samostojneži zlezli v Radičevo torbo, ne boste obe stranki imeli pri sedajnih volitvah niti toliko glasov, kakor prej vsaka zase. Tudi tisti maloštevilni nasprotni volilci so se sedaj spametovali, ker uvidevajo, da od samih obljub in Radičevih fraz brez podrobnega gospodarskega dela ne morejo živeti. Delavski sloji imajo sedaj v stranki SLS svojega kandidata, viničarja Rozmana, in so veseli, da imajo odprta usta v oblastni skupščini. Kmetje so pri zadnjih volitvah stali kakor zid za svojim tovarišem Bedjaničem, sedaj pa bodo glasovali za kandidata Janžekoviča, ki je tudi znan po celem okraju kot razumen gospodar. Inteligenca, ki čuti s potrebami slovenskega naroda, pa bo volila g. bančnega ravnatelja Kovačiča. — Demokratje pa so s Petovarjem kakor vedno slabo odrezali. Že pri zadnjih volitvah je izgubil ta magnat celo v domačem kraju skoro vse glasove. Zadnje ostanke pa mu je sedaj pobral francoski vinski vrag, ka-

Viničarski vestnik.

NAŠEMU DELOVNEMU LJUDSTVU!

Po samostojni in liberalni stranki ustvarjeni in po radičevcih podpirani centralizem je slovenskega kmeta spravil skoraj ob vse premoženje ter je slovenskemu delavcu otežkočil in skoraj onemogočil življenjsko možnost. Radi nenasitnega centralizma in ž njim združene korupcije so narastli današnji ogromni davki, takse in druge dajatve. Vse to seveda na račun delovnega ljudstva. Nemanič plača pri teh rečeh toliko kot milijonar. Upropastilo se je gospodarstvo Slovenije, omejila se je industrija v naših krajih, o dobri trgovini ter uspešnem izvozu kmetijskih produktov ni več niti govora.

Pred takimi dejstvi stoje danes naši državljani, kmetje in obrtniki, pred vsem pa delovno ljudstvo. Žejni so pravice po lastnem življenju, katera jim po božjem in po naravnem pravu pripada. Hočejo dela, hočejo kruha in obleke, zahtevajo rešitve svojih stanovskih zahtev. Zavest jim narekuje, da so njihove zahteve pravične, saj vendar oni ustvarjajo splošne dobrine s svojim delom in znojem in s svojimi žulji. Zahtevajo, prosijo, intervenirajo, jokajo — pa centralizem je za to gluh in slep. Mesto izenačenja ali omiljenja davkov — jih povišuje. Mesto svobode in državljanske enakopravnosti — širi strah in vrši nasilje. Mesto splošnega socialnega zavarovanja ter zakonite zaščite šibkejših slojev — ustvaril je davek na ročno delo, na telesno moč sestradanega delavca. Mesto pomoči za razvoj industrije in omiljenje brezposelnosti — imamo zastoj v industrijskem razvoju in širjenje brezposelnosti. Mesto dobre trgovske politike za vnovčenje doma nepotrebnih produktov — visoke carine, obmejno šikaniranje, iz česar sledi poguba za kmetijstvo, vinogradništvo itd. itd. Tako vsi čutimo danes sami na sebi, da je **centralizem in njegove posledice naš gospodarski propad.**

Zato hočemo in moramo nastopati proti njemu in proti tistim strankam, katere ga zagovarjajo, podpirajo in so s tem zakrivile tiste hude čase, katere danes živimo. Delovno ljudstvo hoče, da sadove svojega dela tudi samo uživa, hoče na svoji rodni grudi tudi imeti besedo in pravico, dajati smernice za politiko in gospodarstvo. Zato pozdravljamo volitve za oblastne skupščine kot predhodno pot k avtonomiji in udejstvovanju naših najsrčnejših želja.

Zatorej, delovno ljudstvo vseh stanov! Dan 23. januarja 1927 je za nas veliki dan. Kliče nas na volitve. Kliče nas k gospodarskemu osvobojenju, kliče na odpor proti centralizmu in njegovim priganjačem. Vsi zavednejši! Povabimo vse svoje sosede, sorodnike in prijatelje, da gredo na volitve ter vsi glasujejo za SLS, torej v prvo skrinjico! V bodočih samoupravah bode dana možnost pospeševati naše gospodarstvo ter ustvarjati toliko zaželjene gospodarske in socialne dobrine. To omogočimo sedaj. Vsi na volišče! Majhna je volilna krogljica — odločuje pa veliko, od nje same je odvisna naša bodočnost. Naj tedaj vsak, ki si reže kruh z žuljevo roko, zaupa tudi sedaj naši SLS, ker le samo ta ima voljo in zmožnost, da v bodoči oblastni samoupravi ustvari svoj gospodarsko-socialni program. Le SLS stoji, danes edina, na braniku poštenja, svobode in napredka našega naroda. Ni se nam bati ne liberalcev in ne radičevcev, ker jih ljudstvo zavrača povsod. So še pa nekateri malodušneži, ki morda ne bi šli na volišče ter tako indirektno pomagali nasprotnikom. Mi pa pravimo: vsi morajo na plan dne 23. januarja! Vsi morajo na volišče in zadostiti svoji državljanski pravici in dolžnosti! Vsi morajo voliti kandidate SLS ter tako zadostiti svoji verski, narodni in stanovski dolžnosti. To se bo tudi zgodilo in zato bodemo poskrbeli vsi stanovi našega delovnega ljudstva! Vse naše zavedno, slovensko in krščansko delovno ljudstvo naj živi! — Naj živi SLS, stranka slovenskega ljudstva!

Viničar.

— — —

terega je samo radi volilne reklame poskusil narisati na domače kleti. Naša stranka SLS je za vsakega kritičnega ali nekritičnega opazovalca gospodarskega življenja kažipot za boljšo bodočnost Jugoslavije.

V konjiškem okraju je SLS imela preteklo nedeljo večje število prav dobro uspelih shodov. V Čadramu je govoril poslanec dr. Hohnjec jako številno zbranim volilcem, ki so SLS izrazili neomajno zaupanje. Kandidat Napotnik je govoril najprej na shodu v Čadramu, potem na Keblju, popoldne pa na Črešnjicah. V Zrečah je bil prav dobro obiskan shod, na katerem so govorili monsignor dr. Jerovšek, kandidat Bruderman in delavec Uranjek, kandidat SLS za celjski okraj. Vsepovsodi vlada za našo stranko najboljše razpoloženje. Vse nasprotne stranke so že pred volitvami propadle na celi črti. Njihovi kandidati se po večini niti ne upajo pojaviti pred volilci. Socialističnim kandidatom je pršel na pomoč mariborski Ošlak, ki pa je imel na svojih shodih pretrpeti težko borbo z našimi pristaši ter žel jako slabe uspehe. Enake uspehe ima tudi radičevski kandidat Švikaršič, ki bode 23. januarja turobno popeval: »Jaz bom pa doma ostal in pri Thurnu sekvestroval«. Kmalu bo pa tudi prišel čas, ko bo moral g. Thurnu reči: »Adijo! Ne vidimo se več!« Demokratsko stranko spremlja njena jo nekdaj tako ljubeča tetka Slavenska banka, ki je pa za volitve najslabša agitatorica. V celem konjiškem okraju se razlega od kraja do kraja samo eden glas: Vsi bomo šli volit, vsi do zadnjega! Doma nas ne bo zadržalo tudi najslabše vreme. Vsi bomo šli na volišče ter volili v 1. škrinjico, ki je naša, ker je škrinjica SLS!

V Trbonjah pri Dravogradu je imel dne 9. januarja g. kandidat Držečnik zelo lep shod. Do 100 volilcev je z velikim odobravanjem sledilo govornikovim izvajanjem. Socialisti so privedli iz Maribora občinskega svetnika Bahuna, ki je prosil za besedo. Ko pa je začel napadati g. dr. Korošca in SLS, so ga razjarjeni volilci hoteli postaviti na prag. Slišati je moral tako pikre, da si bo zapomnil, kedaj je prišel motit shod SLS! — Isti dan popoldne je imel g. Držečnik lep shod v Gortini.

Št. Janž pri Dravogradu. Na praznik Sv. Treh Kraljev, smo imeli jako dobro obiskan shod; o političnem položaju je govoril gospod Tavčar, o gospodarskih razmerah pa gospod J. Guzej, kandidat na listi SLS. Gospod S. Kotnik in gospod Vrhnjak pa sta govorila o organizaciji SLS. Ljudstvo je viharno pritrjevalo izvajanjem vseh govornikov in izreklo popolno zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Zanimivo je, da je popoldan isti dan prišel zborovat kandidat SDS, pa ni bilo nobenega pristaša; našel je prazen prostor, kjer je mislil zborovati. Očšel je poln jeze.

Sele pri Slovenjgradcu. V nedeljo, dne 9. januarja smo imeli shod naše SLS, ki je bil jako dobro obiskan. Kljub slabi poti je naše ljudstvo vendar prispelo v takem številu, da je za nas naravnost sijajno. Govorili so g. Ivan Guzej, kot kandidat, g. S. Kotnik in g. inž. Vrhnjak. Ljudstvo je odobravalo vsa izvajanja govornikov.

Dne 12., 13. in 14. januarja so se vršili jako dobro obiskani volilni shodi, oziroma sestanki, v Solčavi, Lučah, Okonini in v Nazarju. Govorila sta poslanec Vlad. Pušenjak in kandidat M. Blekač. V Solčavi se je razpravljalo nad tri ure o vseh gospodarskih vprašanjih, ki zanimajo obmejno prebivalstvo. Kljub lažnjivi agitaciji za dr. Goričarja, o katerem se ve, da je vnet lovec, o delavnosti in brigi za ljudstvo pa ni pri njem ne duha in ne sluha, bode naša stranka pri teh volitvah še napredovala.

Šmarje pri Jelšah. Preteklo nedeljo dne 9. t. m. je bil v tukajšnjem Katoliškem domu političen shod, na katerem je govoril dr. Korošec. Shod se je pričel ob 9. uri dopoldne. Dvorana in galerija v Katoliškem domu sta bili nabito polni. Gospod dr. Korošec je govoril nad eno uro, stvarno in temeljito ter je zborovalcem podal popolno sliko političnega položaja doma in na tujem. Ljudstvo je navdušeno pritrjevalo in bilo zelo veselo razpoloženo. Po govoru g. dr. Korošca je prosil za besedo nek šmarski radičevec, ki je hotel imeti kar cel govor. Zborovalci so pa odločno povedali, da takšni ne bodo govorili in radičevec je med smehom naših zavednih mož precej hitro prišel na plano. Prepričani smo, da je naša zdrava ljudska misel po tem shodu v šmarskem okraju našla zopet ugodna tla.

Sladkagora. Trije nas sta imela 9. t. m. kandidata dr. Ogrizek in Ivan Turk nad vse pričakovanje krasno uspeli volilni shod. Prostori Papeževe gostilne so bili nabito polni. Izvajanja govornikov so zborovalci vsestransko odobravali v enoglasno sprejeti resoluciji smo podprli poslance SLS ozir. Jugoslovanski klub, da vztraja v borbi, dokler ne dosežemo toliko zaželjene avtonomije. Obljubili smo si, da bodemo dne 23. januarja šli kot en mož na volišče ter spustili kroglico v prvo skrinjico, v vse druge bomo pa pokazali fige, pa če se vsi samostojneži s svojim Radičem na glavo postavijo. Sladka gora je bila, je in ostane zvesta SLS.

Kaj je novega?

V vsako hišo »Slovenski Gospodar«! Naročnina za leto 1927 znaša za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrt leta 8 Din.

Našim naročnikom zunaj Jugoslavije! Naročnikom, ki stanujejo zunaj Jugoslavije, ne moremo poslati naših položnic, ker te v tujih državah niso veljavne. Ti naročniki nam naj pošljejo tuji denar v pismu in mi bomo denar tukaj izmenjali. »Slovenski Gospodar« stane izven Jugoslavije letno 64 Din, to je v Avstriji 8 šilingov, v Nemčiji 5 mark, na Češkem 40 čK, na Francoskem 30 frankov, v Italiji 30 lir.

Pucelj taji, da bi veronauk odpravil! Pokličemo mu v spomin dan in številko njegovega dopisa! A Pucelj istočasno pravi, da je to po srbskem načinu! Način naj bode, kakoršen je, Pucelj je to storil, če to tudi desetkrat taji! Evo številke: Iz kmetijskega ministrstva, kjer je ministroval g. Pucelj, je dne 17. avgusta 1926, št. 35.659-II, izšel odlok, s katerim se je ukinil veronauk na vseh šolah, kjer sploh odločuje kmetijsko ministrstvo. To se je tudi povsod izvršilo. V Maribor pa dotični odlok ni prišel. Ker ni prišel, nihče o njem ni izvedel in tako je dosedanji katehet hodil še nadalje poučevat veronauk v mariborsko kmetijsko šolo (specialno vinarsko in sadjarsko šolo). — Dne 16. novembra 1926, št. 48.799-II, pa je ministrstvo sporočilo, da to ni smislu prejšnjega odloka. Ker pa vodstvo šole odloka še sploh ni prejelo, se je z novim odlokom z dne 8. decembra 1926, št. 52.045-II, ponovno odredilo, da se mora prekiniti verouk. — Zdaj pa še tajite, g. Pucelj, če morete!

Slovenska žena! V vseh kulturnih državah ima žena volilno pravico. Le Tebi, slovenska žena, je zabranjeno, da bi s svojo besedo odločala o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo Tebe, Tvojih otrok, Tvojega doma, Tvoje družine, Tvoje domovine. Tvoja dolžnost je, da v sedanji volilni borbi sodeluješ za zmago onih mož, ki se zavzemajo za Tvoje pravice. Zato skrbi, da gredo vsi volilci dne 23. t. m. na volišče! Skrbi, da vsak voli stranko, ki ščiti največje Tvoje svetinje: Vero in slovensko domovino! In ker veš, da je ta stranka SLS, zastavi ves svoj vpliv, da oddado vsi volilci krogljice po deželi v prvo skrinjico!

G. Franeu Švikaršiču, kandidatu radičevske SKS za okraj Konjice! Vi pišete v »Kmetskem listu« med drugim: »Ako stranka od SLS želi, da vse »svinjarije« pridejo na dnevni red, lahko pišem prihodnjič več.« Da Vam bo delo lažje in da točneje izvršite svojo grožnjo, pozivamo Vas, da odgovorite na sledeča vprašanja: 1. Zakaj so Vas vrgli iz državne službe? 2. Zakaj ste bili izključeni iz telovadne organizacije Orel? 3. Zakaj ste morali zapustiti službo tajnika SLS za Prekmurje? 4. Kdo je zahteval od naših prekmurskih revnih slojev za informacije in delo v tajništvu nagrade v naravi in denarju, čeravno je bil plačan kot tajnik in je imel tudi kot finančni preglednik na dopustu svojo plačo? 5. Kdo je po svoji odslovitvi kot tajnik SLS pozival Prekmurce v Ameriki, da prispevajo za SLS na Švikaršičev naslov? 6. Kdo je bil v Zagrebu v zaporih 12 dni na oddihu zaradi truda pri utihotapljenju 68 kg cigaretnega papirja? 7. Kdo je orlovskemu odseku v Murski Soboti predložil za konfete račune, ki niso bili v redu? 8. Kdo pri orlovskem odseku v Murski Soboti pri svojem poslovanju o prejemkih in izdatkih ni vodil točnega računa? 9. Zakaj g. Švikaršič ni tožil Kleklovih »Novin«, ki so leto 1923 pisale o njem: »Zavo'o nepoštenosti je Švikaršiča izmed svojih kotrig (članov) zbrisala Orlovska zveza predlani za vsikdar i zavo'o nepoštenosti je zgübo tüdi službo pri našoj stranki«? Ko nam g. Švikaršič na ta vprašanja odgovori, bomo po potrebi nadaljevali.

Švikaršič, po milosti Radičeve stranke sekvester Thurnovih njih in pašnikov, se pred volitvami dela jako korajžnega. To je vsled tega potrebno, ker mu na njegovih agitačnih potih prav slaba prede. Kdor se boji, ta si žvižga in poje, da si množi pogum. Švikaršič pa objavlja izjave v »Kmetskem listu«. V tej izjavi napoveduje obelodanienie nekaterih »svinjarij«. »Slovenski Gospodar« mu hoče pri tem objavljanju priti na pomoč in zato mu v sedanji številki stavi nekaj vprašanj. Na ta vprašanja naj Švikaršič da odgovor. Za tak odgovor bo imel časa dovolj, ker bo v nedeljo kot radičevski kandidat pri volitvah sigurno propade... otem bo lahko mirno sedel za mizo ter na javna vprašanja dal javen odgovor. Tako bo dana prilika, da pridejo napovedane svinjarije na dnevni red.

Advokat dr. Gorišek in autodružba. Z automobilom, ki vozi med Mariborom in Sv. Lenartom, zasluži ta družba vsako leto več stotisoč dinarjev. Ali ta dobiček vtakne družba, pri kateri je glavni »meher« Gorišek, sama v žep. Auto strašno uničuje cesto, a Gorišek ne plača za cesto — nič. G. Vračič, zakaj ne predložite Gorišeku računa o poškodovanju ceste po njegovem automobilu. Samo nam kmetom nalagate dokłade, a Gorišeka se bojite!

S papirjem in obljubami zidata advokat dr. Gorišek in njegov varovanec Vračič ceste po lenarškem okraju. Pri Sv. Benediktu hočeta zidati cesto proti Radgoni par dni pred volitvami z 5000 dinarji. Vsak pameten človek ve, da s 5000 dinarji niti načrtov ne bodo dobili, kaj šele drugo. In v proračun sta dala Vračič in Gorišek za to cesto samo 5000 dinarjev. Oh, kako so demokrati smešni! Mislijo, da so Benedičani res slepi!

Obmejno prebivalstvo in demokrati. Ker se je poslanec za mariborski okraj zavzel za to, da bi se naj dovolilo prebivalstvu ob meji kupovati tudi življenjske potrebščine onstran meje in jih vsaj v manjših količinah prenašati čez mejo, so se demokrati silno razburili. V »Jutru« pišejo proti temu in lenarški advokat dr. Gorišek tudi na shodih pravi, da kaj takega ni treba. Gorišek je postavil gerenta Vračiča za kandidata- ker si sam ni upal kandidirati. Če obmejno prebivalstvo hoče, da naši ljudje ne bodo smeli nobene stvari prenašati čez mejo, potem pa naj le volijo demokrate!

Polomija samostojnežev v Gornji Radgoni. S pompom in vabili oznanjevali so zeleni generali, da prirede shod v gostilni Karbaš v Gornji Radgoni. Gospodje kandidati so se pripeljali že v soboto ter so oblezli vse okrog in vabili na shod tudi v nedeljo pred shodom so bili vedno na cesti gg. Roškar in Nemec naprej, g. Borovič pa je stopical za njima. Ker so se bali, da se tega shoda udeležijo tudi kmetje, ki gredo zjutraj k sv. maši, so napovedali shod ob 11. uri, seveda so se temeljito uračunali, ker so našli na zborovalnem prostoru samo kakih 8 možkih in od teh samo enega celega samostojneža. Niti tu niso ostali, kar v »extra« so jo zavili in zaprli za seboj vrata. V »extra« je pričel romati krožnik za krožnikom, oni samostojnež je pa zaman čakal, da bodo kandidatje govorili . . . — Podobno se jim je godilo v Apačah, kamor so šli snubit Nemce. Ali shod se ni vršil iz enostavnega razloga, ker ni bilo niti enega poslušalca! Da popravijo ti dve blamaži, so nam obljubili pa v četrtek samega Puclja! Le naj pride, bo tudi njega minilo!

Požar v Mariboru. V sredo zvečer je začelo na zvoniku stolne cerkve biti plat zvona. Takoj nato je bilo slišati trobento požarne brambe, ki je brzela z motorno brizgalno mimo gledališča v Trubarjevo ulico, kjer se je močno kadilo iz pritličnega stanovanja skladatelja g. Herm. Frischa, ki pa ni bil doma. Okna so bila zadelana, stanovanje pa zaklenjeno. Iz enega okna, pri katerem niso bile spuščene zavese, je bilo videti iz dima svetlobo ognja. Gasilci so morali s silo vdreti v stanovanje in tudi razbiti šipe, da so mogli v sobo iz katere se je takoj začel valiti neprodiren gost dim. Stanovalci v I. nadstropju so strahoma gledali iz oken in balkona. Gasilci so sicer kmalu udušili požar, ali potem se je kadil še gosteiši dim, iz katerega so zmetali na cesto goreča vrata, stojalo za obleko in divan. Ako bi bili prišli gasilci le nekoliko kasneje, bi ogenj gotovo zagrabil tudi strop in hiša, v kateri je nameščena spodaj mizarska delavnica, bi bila v največji nevarnosti. Tako pa je bil ogenj v pol ure pogašen in gasilci so odstranili vsako nevarnost. G. Frisch ima veliko škodo. Kako je nastal požar, še ni pojasnjeno. Mogoče je, da je padla iskra iz odprte peči na mizo. Med gašenjem se je vrnil g. Frisch, ki pa ni imel ključa do stanovanja. V svoje začudenje pa je našel eno omaro v drugi sobi, kamor ogenj še ni posegel, odprto. Baje mu je zmanjkalo tudi veliko perila. Gospod Frisch domneva, da mu je zanetil tudi ogenj tat, ki ga je malo poprej okradel. K sreči pa mu ogenj ni zajel klavirja in s tem popolnoma uničil eksistenco. V isti hiši, kjer je gorelo, stanuje tudi najstarejši mariborski sodnik, sodni nadsvetnik Stergar.

Drago plačana neprevidnost. V torek se je v Mariboru obstrelil sin ruskega častnika, dijak Aleksander Klebok. Vozil se je s kolesom skozi mestni park. Naenkrat se mu je sprožila Robert-pištola, katero je nosil nabito v hlačnem žepu, in krogla se je zarila fantu v stegno. Težko ranjenega je rešilni avto prepeljal v bolnico.

Dva mednarodna vlomilca. V zaporih mariborskega okrožnega sodišča zaprta mednarodna vlomilca Iring in Szabo sta te dni priznala preiskovalnemu sodniku, da sta tudi v Mariboru izvršila vlome in sicer v šoli v Cankarjevi in Razlagovi ulici. Ob tej priliki jima je padlo okrog 20.000 Din. v roke. Priznala pa sta še druge zanimivosti iz svoje vlomilske stroke. Tako sta izvršila številne vlome tudi v Rumuniji, zlasti v Bukarešti sta bila večkrat »zaposlena«.

Ostra obsodba. Te dni se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem razprava proti Antonu Iringu iz Budimpešte, bratu v Mariboru zaprtega velevlomilca. Pred nekaj tedni je namreč skušal omogočiti svojemu bratu beg iz zapora na ta način, da mu je poslal par čevljev, v kojih podplatih so se nahajale jeklene pile, s katerimi bi naj prepilil omrežje na oknu. Anton Iring je bil obsojen na 1 leto ječe.

Program socialdemokratov! Socialisti imajo program: »Kar je tvoje, je moje, kar pa je moje, pa tebe nič ne briga!« Kdor hoče, da pride takšen »red« med nas, bo volil socialiste! Kdor pa tega noče, bo volil SLS v PRVO skrinjico!

Zakaj vse hočejo ljudje v smrt! V pondeljek zvečer je prišel mariborski železničar J. pošteno natrkan domov, se sprl z ženo, ozmerjal njo in otroke, vrgel ob tla večerjo, nato pa odšel na podstrešje z izjavo, da se gre obesit. Te besede je resno vzela le njegova mati, ki je stekla za njim in v zadnjem hipu še prerezala vrv, na kateri je visel. Drugi dan je J. na policiji povedal, da »se prav nič ne spominja, zakaj se je hotel obesiti«.

Razkrinkan goljuf. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo, da je lansko leto hodil po Ljubljani in po Mariboru goljuf, ki je sleparil razne trafikantinje. Stopil je po navadi v trafiko, zahteval tam večjo množino kolkov, katere mu je morala trafikantinja zaviti v kuverto. Nato je zahteval še kako malenkost in ko se je prodajalka obrnila, je bil hitro zamenjal kuverto s kolki z enako, toda prazno kuverto, v kateri je bilo le nekaj papirja. Nato pa je izjavil, da je denar pozabil doma in rekel prodajalki, naj malo počaka, da se takoj vrne in vzame kuverto s kolki. Prodajalka je seveda šele kasneje spoznala, da je osleparjena. Goljuf pa je bil ta čas že daleč in je najbrže v kaki drugi trafiki prodajal ukradene kolke. Sedaj je bil v Salzburgu aretiran, ker je bil osumljen nekega roparskega napada. Da dokaže svoj alibi, trdi, da je ravno v istem času sleparil po Ljubljani in po Mariboru s kolki. Innsbruška policija se je sedaj obrnila na ljubljansko policijo, da naj tu dožene, če je navedba resnična. Slepar se piše Ivan Spies in je doma iz Avstrije.

Tečaj za dekliške zveze ptujskega okraja in sicer izobraževalni in organizatorični, se vrši v dneh 24. in 25. t. m., vsak dan od 9. do 12. ure dopoldan in od 2. do 5. ure popoldan v društveni sobi v minoritskem samostanu v Ptuju. Predavajo: dr. Hohnjec, gospa prof. Prijateljeva in g. Hrastelj. Podrobnejši spored bo objavljen v »Slovencu.« Dekleta ptujskega okraja, udeležite se v obilnem številu tega tečaja!

Prst Božji. Nekje je živel mož z imenom Francl. Bil je one razsvitljene, napredne struje človek, ki ima svoje vrste vero, kakoršno si ustvari sama, vero pa, ki nas jo uči sv. Cerkev in ki je Božje razodetje, sovraži, in zato tudi vse, kar je s to Božjo vero v zvezi. In ta Francl je čudno sovražil cerkev, zlasti še duhovnike, zastopnike cerkve, učenike vere. »Prokl . . . far«, to je bilo v njegovih ustih ime za vsakega njegovega dušnega pastirja. Mož je kar škripal z zobmi, če je videl duhovnika. Umljivo, da je bil ves v ognju, kadar so bile volitve. »Samo da bi ti črni hud . . . ne zmagali«, zato se je trudil noč in dan, če tudi revežu ni nič pomagalo, ker ga je vse poznalo, in zato z »njegovo stranko« voliti nikdo ni smatral za čast. Tudi za sedanje volitve se je naš Francl že vrlo pripravljal ter upal, da s pomočjo dveh svojih prijateljev klerikalcem prav pošteno štreno zmeša. Toda, o ubogi Francl! Ves zdrav in čvrst je vstal dne 10. januarja ter je po svoji stari navadi že zgodaj začel zmerjati in preklinjati vse križem, zlasti pa svojo ženo (ki je, mimogrede povedano, že četrta, kar mu jih je Bog dal!) V takem groznem preklinjanju in pridušavanju mož kar naenkrat na vznak pade in na mestu izdihne svojo nesrečno dušo. Ta novica pretresa vsakogar. Jaz sem se takoj spomnil na besede našega dušnega pastirja, ker sem ga večkrat slišal: »Pomnite, ta človek bode nesrečno in brez duhovnika umrl.« In zdaj res! In tako! Pa še več. Francl je nesrečno končal ravno zdaj, ko je naš g. župnik že par tednov v postelji in ni mogel na pogreb, in tudi tujega duhovnika ni bilo, da bi mu blagoslovil grob. Tako je sovražnik duhovnikov umrl in bil pokopan — brez duhovnika. Ali je vse to slučaj, ali je prst Božji? Kaj pravita prijatelja rajnega Franclna? Jaz pa se živo spominjam besed svoje dobre matere: »Kdor duhovnika v življenju ne časti, ga v smrti vreden ni.«

Samostojni demokrati v okraju Gornjigrad zidajo volilno — železnico! Vsi smo za železnico in se bomo za njo potegovali, a od liberalnih demokratov je ne bomo nikdar dobili, ker oni nimajo in ne bodo nikdar več imeli vplivne besede. Obljuba železnice je navadna farbarija, ker vsled slabega državnega gospodarstva država niti ne začne z zidanjem železnic Št. Janž—Sevnica, kočevska proga in pa Rogatec—Krapina, ki so po zakonu že določene, da se morajo zgraditi. Ako pa država ne prevzame glavni del stroš-